

nødig vil af med den, eller fra Københavns Kommune, at den ønsker at beholde den derude. Nej tværtimod, der udtales i Bemærkningerne, at der er almindelig Glæde over at slippe for denne Straffeanstalt paa Kristianshavn. Man mener, at Kristianshavn derved kunde faa Betingelser for i Fremtiden at kunne glæde sig ved den samme Fremgang som den øvrige Del af Københavns Kommune. Der er altsaa Glæde og Tilfredshed ved at slippe af med den. Saa er Spørgsmaalet, hvor skal den ny ligge. Vi staa her fuldstændig frit, vi vide kun, at tage vi den bort fra Københavns Kommune, gøre vi Københavns Kommune og dens særlige Del Kristianshavn glade. Den højtærede Minister er efter meget vidtløftige Forsøg paa at finde en Byggegrund til en rimelig Pris og efter delvis at være kommen til den Overbevisning, at der ingen Grund var at faa for Guld i Københavns Omegn, endelig havnet ved en enkelt Byggeplads i Valby. Saa sige vi, Flertallet i Udvalget: Den forlangte Pris for Byggegrunden er i og for sig dyr og højere end man behøver at betale den andre Steder, dyr ogsaa paa Grund af, at naar vi bygge i Valby, ere vi nødtte til at tage et større Areal, end det ellers var nødvendigt, for at sikre os imod ved Valbys Vækst at faa private Bygninger byggede lige op ad vor Straffeanstalt. Af økonomiske og andre Hensigtsmæssighedsgrunde mene vi derfor, at det sikkert vil være naturligere og heldigere at finde et andet Sted i Landet at bygge paa.

Det er alt, hvad der er passeret i denne Sag. Men deraf at se København som erobret Provins og lignende, synes jeg er adskillig stærkere Ord, end Lejligheden indbyder til, og ogsaa stærkere, end det svarer til det ærede Medlems Stilling som Medlem af det Mindretal, der ikke vil modsætte sig, at Regeringen opfordres til at finde en anden Grund end den, den høje Regering foreløbig har fundet i Valby.

De Byer, der af forskellige ærede Medlemmer ere nævnte som Steder, hvor Anstalten kunde lægges, staa i en vis Forbindelse med de Steder, hvor de paagældende ærede Medlemmer ere valgte — dog maa jeg sige, at i den Retning staaer det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udenfor, idet han nævnedé Odense, hvis den ikke maa blive i København. Jeg skal ikke komme ind paa at udtale mig om disse eller andre Forslag. Udvalget stiller intet Forslag, har ikke taget noget som helst Parti i Spørgsmaalet om, hvor Anstalten skal

ligge. Kun vil jeg rette en Fejltagelse af det ærede Medlem for Aarhus (Høegh-Guldberg), der udtalte, at det viste sig ogsaa af Betænkningen, at Aarhus var den By, som Udvalget først havde drøftet. Det er det ikke. Aarhus er i Betænkningen nævnt først, ene og alene fordi den er kommen først. Tilbudet fra Aarhus var det første, vi fik — ikke det bedste, synes jeg. Den Rækkefølge, hvori de indkomne Tilbud nævnes i Betænkningen, er ene og alene fastsat ved Tiden for Tilbudenes Modtagelse og angiver intet om Udvalgets Stilling til dem.

Justitsministeren (Rump): Jeg beklager meget, at Udvalgets Flertal absolut har udtalt sig imod at lægge Straffeanstalten i København eller dens umiddelbare Nærhed. Jeg skal imidlertid ikke forsøge paa udførligt at imødegaa de Betragtninger, som dels findes i Udvalgets Betænkning, og dels ere anførte af den ærede Ordfører til Støtte for denne Konklusion. Det vilde jeg betragte som ørkesløst. Jeg skal kun gøre nogle spredte Bemærkninger i Anledning af, hvad der er udtalt, og da særlig om den Rolle, som Hensynet til den udsatte Byggegrunds Kostbarhed spiller. Det maa ganske vist anses for givet, at naar man skal se, hvor meget en Grund i Valby koster pr. Kvadratalen eller pr. Tønde Land, vil det vise sig, at den vil være dyrere end en Grunderhvervelse paa andre Steder, ikke at tale om, at de fleste Steder, hvorfra man har Tilbud, har man erklæret sig villig til at levere gratis Grund. Men det er i øvrigt ikke sikkert, at Grunden i Valby derfor just vil blive den dyreste. Byggegrundens Beliggenhed har meget at sige med Hensyn til andre Ting, hvortil Udgifterne kunne være saare forskellige paa de forskellige Steder, navnlig maa der tages Hensyn til Forsyningen med Drikkevand og til Kloakafledning, Afledning af Spildevand. Det turde ikke være umuligt, at netop Forholdene i Valby ville være ret gunstige i saa Henseende. Men det, jeg vil anføre, er, at selv om det er den dyreste Grund, vil dette dog, naar ellers Forholdene tale til Støtte for Valby — og jeg tror, det vil være den absolut heldigste Beliggenhed — være en forholdsvis mindre Udgift, naar henses til, at det her gælder Anlægget af en Statsinstitution med en Udgift af ca. 1 Mill. Kr. Naar man har gjort en særlig Bemærkning om, at der efter Hvidovre Sogns Forlangende skulde udgives 6000 Kr. til Læggelse af ca. 700 Alen lukket Kloakledning, og fundet dette ret urimeligt, maa